

EDITORIAL

Comitè Editorial de SVMMA

e-mail: revistasvmma.ircvm@ub.edu

doi: 10.1344/Svmma2014.3.1

L'editorial del número 2 de SVMMA (tardor de 2013) evocava la mort de Martí de Riquer i, a partir de la seva personalitat, feia un al·legat en favor del que podríem anomenar el coneixement i la saviesa reposades i madures, contraposant-los a la producció massiva i accelerada d'informació especialitzada que es converteix en aclaparadora i deixa poc lloc a la reflexió crítica. S'acabava preguntant si el primer era encara possible i si era el que la nostra societat ens demanava. Aquestes reflexions vénen ben a tomb i són ben actuals en la primavera de 2014 quan s'estan celebrant diversos actes en commemoració del centenari del naixement de Martí de Riquer i quan s'ha decidit, des de les instàncies polítiques i acadèmiques, iniciar el procés d'extinció del grau en Filologia Romànica que s'oferia a la UB. Això suposa el tancament de l'únic grau en Filologia Romànica de l'espai universitari català i de l'únic de l'estat amb una orientació centrada en la medievalística, cosa que ha d'ocupar i preocupar els lectors d'una revista que justament s'intitula "de cultures medievals". Més enllà d'aquest cas concret, de les raons donades (escassetat d'alumnes) i de la seva validesa, aquest fet pot servir per reprendre la reflexió, que s'ha fet també pública en altres àmbits com el de la premsa diària no especialitzada, sobre el que la societat demana, el que li podem oferir i el que creiem que convindria oferir. Si la societat, i fins i tot la Universitat mateix, demana que produïm, ràpidament i a baix cost, alumnes formats en una tècnica o en una ciència que els permeti ésser tot seguit rendibles econòmicament (rendibles per a qui, ens podríem preguntar), no només les nostres disciplines sinó gairebé totes les disciplines del que anomenem Humanitats es veuran abocades a la mateixa sort. Certament la imatge de centenars de joves medievalistes, formats a corre-cuita en tres o quatre anys, i essent rendibles immediatament amb la producció de patents comercialitzables o amb seu treball en una gran empresa, cau en l'àmbit del surrealisme o del còmic. Si és això el que la societat o la Universitat ens demana, és de tota evidència que no els ho podem oferir. Tanmateix, veus molt més autoritzades que les nostres han fet reflexions sobre la necessitat que té la societat de formar persones i ciutadans capaços de generar pensament crític, cosa que redunda en el benestar col·lectiu de la societat. No ens caldrà evocar aquí un altre cop Ciceró i la represa que en fa Petrarca ni tan sols la veu de prestigiosos pensadors actuals, del nostre país i d'Europa, que ho han fet recentment. La nostra tasca, però, haurà de ser doble. No només contribuir a la formació d'aquestes persones que mencionàvem capaces de tenir un pensament crític sinó fer veure i convèncer a la societat que aquestes persones contribueixen al progrés de la societat, fins i tot

en termes purament econòmics, i que la seva absència compromet i hipoteca greument el futur de la societat i el seu benestar. Certament aquesta segona tasca requerirà d'una gran capacitat d'iniciativa i d'imaginació ja que segurament serà encara més difícil que la primera.

Amb aquest esperit, la revista SVMMA dóna cabuda en el present número a alguns articles de temàtica filosòfica. En un cas es tracta del rerefons filosòfic de certes obres literàries. En l'altre, l'interès del text és, si pot ser, més universal, atès que es tracta d'un estudi sobre la difusió a l'Edat Mitjana de la teoria aristotèlica de les virtuts intel·lectuals. Concepte, aquest de "virtut intel·lectual", que la Modernitat va anar deixant paulatinament de banda, en centrar-se de manera gairebé exclusiva en la concepció de la virtut com a virtut "moral". Concepte reductiu, si bé s'hi pensa, atès que el mateix llenguatge ordinari continua aplicant els adjectius "bo" i "dolent" no només a l'àmbit de l'ètica, sinó, com és evident, a àmbits com ara el de l'art.

En aquesta línia, doncs, esperem poder oferir amb aquest número de la revista SVMMA un "bon" instrument de coneixement i reflexió.